

OPERATIE BRUGKLAS

JORINE LAMSMA

OPERATIE BRUGKLAS

(~~DE~~ DEESJE ~~EN~~ CHARLIE)
VS

Van Jorine Lamsma verscheen bij Lemniscaat:
Operatie Cupido

*Voor Jan Willem van Vugt (1931-1985)
aan wie ik nog dagelijks denk
wanneer ik een potje oppak*

Tekst © Jorine Lamsma, 2025

Omslag en binnenwerkillustraties © Leon ter Molen, 2025

Nederlandse rechten Lemniscaat bv,

Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2025

ISBN 978 90 477 1817 8

NUR 284

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier.

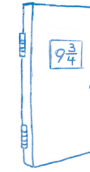

Kijk voor meer informatie, activiteiten voor thuis en in de klas en meer op www.lemniscaat.nl

*Opdracht = korte tekst voor
in een boek waarmee de schrijver
het boek aan iemand opdraagt*

Wees bang, en doe het toch

Motto = een citaat voor in
een boek dat verwijst naar
een thema van het verhaal

Deesje

1. DOOLHOF

‘Kijk uit waar je loopt, brugsmurf!’

Ik kreeg een duw tegen mijn schouder. Aan mijn andere schouder hing een zware rugtas en ik moest mijn best doen om mijn evenwicht te bewaren. De duw kwam van een lange jongen met bruine, warrige krullen in een zwartleren jas. Zijn humeur leek niet al te best, de eerste echte schooldag van het jaar, maar hij had wel gelijk: ik keek inderdaad niet uit waar ik liep. Ik probeerde het lokaal van Engels te vinden, lokaal 206. De nummers stonden boven de deuren.

Toen de eerste bel was gegaan aan het eind van de kleine pauze, had ik bedacht dat ik nog even naar de wc moest. Ik had nog vijf minuten tot de tweede bel, tijd zat.

‘Zal ik op je wachten?’ had Charlie gevraagd.

‘Nee hoor, ga jij maar, ik vind het wel,’ had ik met mijn stomme kop geantwoord.

In mijn agenda keek ik nog een keer naar het rooster, waarin toch echt ‘lokaal 206’ stond, en het was echt woensdag en dit was echt het vierde uur. De 2 van ‘206’ betekende dat ik op de tweede verdieping moest zijn, ik zat op de goede verdieping, de nummers waar ik naar tuurde boven deze lokaaldeuren begonnen ook allemaal met een 2, maar er waren alleen *oneven* nummers. Was er een soort lokaal $9 \frac{3}{4}$ tussen 205 en 207?

De tweede bel ging...

Help! Op de allereerste schooldag was ik meteen voor de eerste keer te laat! In acht jaar basisschool ben ik nul keer te laat geweest.

Ik raakte in paniek. Als ik naar de claviger – zo heet de conciërge hier – ging voor een telaarbriefje, dan zou ik nóg veel later in de Engelse les komen, terwijl het lokaal hier niet ver vandaan kon zijn. De kamer van de claviger was helemaal beneden, al had ik geen idee hoe je daar vanaf deze plek het snelst kon komen. Er was niemand meer op de gang om de weg te vragen, want vóór de tweede bel moest je in de les zijn, wat iedereen was gelukt behalve mij.

Waar was 206 nou?! Had ik het verkeerd overgeschreven? Of werd ik in de maling genomen? Of was ik eigenlijk aan het slapen en had ik een nachtmerrie?

Er zat niets anders op: ik moest de lokaaldeuren in deze gang openen om te zien of mijn klas erin zat... Té awkward! Hopelijk was de eerste deur meteen de goede. Lokaal 205 leek me het veiligst: in mijn handschrift lijkt een vijf soms op een zes.

‘Deesje! Hier!’ riep Charlie van ver.

Wat was ik blij om Charlies stem te horen! Op een goed moment: mijn hand lag al op de deurkruk van lokaal 205. ‘Charlie!’ riep ik terug in de richting van de stem. Ik rende haar kant op, door de uitgestorven gang.

Die kwam uit bij trappen. O ja, het centrale trappenhuis, dat naar de hal beneden leidde. Aan de andere kant van deze trappen liep de gang door, maar hij ging een hoekje om. Daaruit had Charlies stem geklonken. Ik rende ernaartoe en zag haar halverwege de gang bij een geopende deur, haar hoofd draaide snel naar links en naar rechts. Toen ze me zag, stopte haar hoofd met draaien en ver-

scheen er een grote glimlach op haar gezicht. Ik stoof op haar af en omhelsde haar.

Gearmd liepen we lokaal 206 in.

‘Gevonden!’ zei Charlie triomfantelijk tegen de mevrouw die blijkbaar onze juf Engels was. Ze zag er deftig en oud uit.

‘Het spijt me heel erg, ik kon het lokaal niet vinden,’ zei ik met een iel, hoog stemmetje tegen de juf. ‘Moet ik een telaarbriefje halen?’ Al was ik opgelucht dat ik dankzij Charlie de weg had gevonden, mijn hart ging nog wel enorm tekeer en het leek alsof iemand z’n handen om m’n keel had gelegd en erin kneep.

‘Voor deze keer zie ik het door de vingers,’ zei de juf met gefronste wenkbrauwen, ‘omdat het je eerste lesdag hier op school is. Maar laat het niet meer gebeuren.’

‘Nee, juf, het zal niet meer gebeuren.’

‘Mevrouw Baljé voor jou.’

Er werd gegiecheld in de klas.

‘Nee, mevrouw Baljé, het zal niet meer gebeuren.’

‘Ga snel zitten, dames.’

Charlie en ik gingen vlug naar onze plaats volgens de opstelling van de mentor. Net als juf Sarah – onze juf in groep 8 – had de mentor ons niet bij elkaar gezet. Op de middelbare school zat je blijkbaar niet in groepjes, maar in drie rijen van steeds twee tafeltjes achter elkaar.

Zo ging dus mijn eerste lesdag op de middelbare, en het werd nog erger. Als ik eraan terugdenk, breekt het zweet me weer uit. Letterlijk. (Sorry, beetje vies.) Maar ik móét het opschrijven: Charlie en ik gaan samen over ons eerste jaar op het Berends schrijven, zoals we vorig jaar samen over ons laatste jaar op de basisschool hebben geschreven. We hebben geloot, ik moet het eerste hoofdstuk schrijven.

Ongemerkt waren we gegroeid op de basisschool. Qua lengte. Als achtstegroepers waren we de langste leerlingen van de school. Het was ongemerkt gegaan. Automatisch waren we ons ouder en wijzer gaan voelen.

Dat bedacht ik op die eerste schooldag op het Berends toen ik me ineens heel klein voelde. Wij brugsmurfen waren duidelijk te herkennen: koppen kleiner dan de rest. Alsof we weer in de kleuterklas zaten. We konden van voren af aan beginnen. Sommige bovenbouwers zagen er zo groot en volwassen uit, ze leken wel docenten – wat betekent dat ze misschien wel jonge docenten waren die voor een leerling konden doorgaan. Dat wist ik nog niet.

‘So, girl who arrived too late,’ zei mevrouw Baljé, die van een papiertje op haar bureau naar mij keek en weer naar het papiertje, waar waarschijnlijk de klassenindeling op stond. ‘Deesje, is it?’

‘Yes,’ zei ik geschrokken.

‘Yes it is, madam,’ corrigeerde ze me.

‘Yes it is, madam,’ zei ik haar na. Ik voelde dat ik een rood hoofd kreeg.

‘How is your English?’ vroeg ze. ‘Did you learn any English in primary school?’ Haar Engels was heel deftig, net als dat van de Engelse royals op de Netflixserie die mijn moeder had gekeken.

‘We learned a little English, madam.’ Mijn hoofd was waarschijnlijk inmiddels zo rood als de brandblusser in de hoek van het lokaal. Ik had liever een telaarbriefje gehaald dan dat ik dit verhoor kreeg.

‘I see. Well, in that case: can you tell us in English what explains your delay?’

‘Ehhh,’ panikeerde ik, ‘we had little pause...’

‘Short break,’ verbeterde mevrouw Baljé me.

‘We had the short break, and when the first bell went...’

‘The bell rang.’

‘When the first bell rang,’ ik voelde een straaltje zweet langs mijn ruggengraat glijden (weer sorry), ‘I had to pee...’

Een paar kinderen lachten. Ik had het zo warm dat ik mijn t-shirt wilde uittrekken. Maar daar zat niks onder.

‘You mean you needed to go to the loo?’

Ik knikte. ‘And when I was ready...’

‘You were done,’ corrigeerde ze me weer.

Intussen waren er steeds meer kinderen aan het lachen.

‘When I was done, I didn’t know where your lokaal was, madam.’ Zat ik nog steeds in een nachtmerrie?

‘You mean my classroom?’

‘Yes, madam, your classroom. The school is like a doolhof, madam.’ Ik stond op het punt om te gaan huilen. De klas vond het steeds grappiger dat mevrouw Baljé me voor schut zette.

‘You mean a labyrinth.’

‘Yes, madam,’ zei ik met een bibberstem.

‘It’s quite obvious that your English is not yet impeccable. You still have a lot to learn. But that’s what you’re here for,’ zei mevrouw Baljé, en tot mijn immense opluchting leek daarmee het verhoor eindelijk afgelopen te zijn, de les ging beginnen. Als ze me nog één vraag had gesteld, was ik in tranen uitgebarsten.

Mevrouw Baljé vroeg de leerlingen de boeken voor Engels erbij te halen. Het gelach was uitgedoofd. Mijn handen trilden terwijl ik mijn tas opende en de boeken pakte. Ik was niet de enige die in mevrouw Baljés ogen te traag was. Ze zag er steeds ongeduldiger uit, wat niet zo goed paste bij de rest van haar uiterlijk. Door haar keurige uitspraak van het Engels – en Nederlands – klónk ze niet alleen als een hofdame, ze zag er ook uit alsof ze vanmorgen

koffie had gedronken met de koningin, in haar donker-roze mantelpakje, witte blouse met een strik om haar hals, beige panty's en witte lakpumps. De foundation op haar gezicht had dezelfde kleur als haar mantelpak en zat alleen op haar gezicht; bij haar kaaklijn was een scherpe kleurovergang van roze naar geel-wit, haar natuurlijke huidskleur, die doorliep in haar hals tot de witte strik van haar blouse.

Eindelijk had iedereen de goede boeken voor zich. Mijn hartslag was weer normaal, de hitte werd minder en ik voelde geen zweet meer langs mijn rug stromen (soort van sorry).

'Children, I'll teach you how the books work,' zei mevrouw Baljé. Haar stem klonk ook ongeduldig. Of verveeld. Het was waarschijnlijk de tienduizendste keer dat ze een nieuwe klas moest uitleggen hoe de boeken in elkaar staken. Dit beloofde een onwijs leuke les te worden... Maar erger dan het begin kon het onmogelijk zijn.

Charlie

2. TERUGBLIK

Vervolgens kregen we van mevrouw Baljé de vierde leerboek-uitleg van de dag (daarvóór bij aardrijkskunde, wiskunde en geschiedenis), en er stonden ons nog twee te wachten (Nederlands en Latijn). De eerste dag was dus mega-slaap-verwekkend.

Ik geef even ons rooster, dat praat wat makkelijker.

Maandag				Dinsdag			
uur	vak	docent	lokaal	uur	vak	docent	lokaal
1	mentoruur	Blokker	217	1	Frans	Scheltens	105
2	Engels	Baljé	206	2	Nederlands	Van Lelieveld	215
3	wiskunde	Kisch	313	3	biologie	De Klonya	bio.lok.
4	Latijn	Zeijlstra	108	4	gym	Vlug	gym I
5	Latijn	Zeijlstra	108	5	gym	Vlug	gym I
6	geschiedenis	Blokker	207	6	maatschappijleer	Blokker	217
7				7	tekenen	Van Vugt	tek.lok.

Woensdag				Donderdag			
uur	vak	docent	lokaal	uur	vak	docent	lokaal
1	aardrijkskunde	Van Kregten	ak.lok.	1	tekenen	Van Vugt	tek.lok.
2	wiskunde	Kisch	313	2	tekenen	Van Vugt	tek.lok.
3	geschiedenis	Blokker	217	3	Frans	Scheltens	105
4	Engels	Balje	206	4	Nederlands	Van Lelieveld	215
5	Nederlands	Van Lelieveld	215	5	wiskunde	Kisch	313
6	Latijn	Zeijlstra	108	6	Engels	Balje	206
7				7			

Vrijdag			
uur	vak	docent	lokaal
1	Latijn	Zeijlstra	108
2	biologie	De Klonya	bio. lok.
3	gym	Vlug	gym I
4	aardrijkskunde	Van Kregten	ak. lok.
5	muziek	Van Tijn	muz.lok.
6			

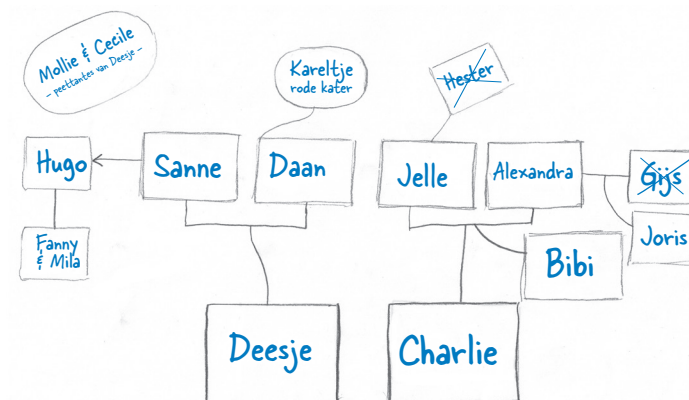
Voor het geval je het niet doorhebt: het eerste hoofdstuk is door Deesje (mijn bff) geschreven, en dit hoofdstuk schrijf ik (Charlie, Deesjes bff). Vorig jaar ontdekten we hoe leuk het is om een boek te schrijven. Het ging over onze gescheiden ouders en hoe wij voor elkaar probeerden te krijgen dat Deesjes vader en mijn moeder verliefd op elkaar werden. Spoileralert – het is niet gelukt. Maar het was mega-gaaf om te doen. Proberen om ze verliefd te laten worden én erover schrijven. (We hadden er ook schrijftips in gestopt voor lezers die zelf willen schrijven.)

Omdat samen schrijven zo leuk was, hebben we in de zomervakantie bedacht dat we nog een boek gaan schrijven (of eigenlijk heet het *manuscript* als het nog niet gedrukt is en het nog niet te koop is in de winkel), en deze keer over ons eerste jaar op het Berends. Van mijn vijf jaar oudere zus Bibi (ze zit toevallig ook op het Berends) weet ik dat het niet saai is op de middelbare. *Niet saai* is goed schrijfmateriaal.

Afgelopen zomervakantie zijn we trouwens met z'n allen in Zweden geweest: Deesje, haar vader, mijn moeder, mijn zus, mijn broertje en ik. Nou hoor ik je denken: Deesjes vader en Charlies moeder samen op vakantie – hoezo niet verliefd?! Helaas. Volgens Bibi is er 'geen chemie' tussen die twee. ('Ze zijn als broer en zus; het zit er gewoon niet in.') Samen op vakantie was gewoon voor de gezelligheid.

Over Bibi gesproken: het was háár idee om onze ouders te koppelen en het was háár idee dat Deesje en ik er een boek over zouden schrijven. Net voordat de vakantie begon, was het manuscript klaar. Bibi wilde het natuurlijk lezen en ze had het meegenomen naar Zweden.

Spuut elf: ik doe ook even een stamboom met alle namen, dat leest handiger.

Ons vakantiehuis in Småland (niet de kinderdumpplaats van IKEA, maar een gebied in Zweden) had een grote tuin met daarin één hangmat, die tussen twee bomen hing, in de verste hoek van de tuin. Daarin ging Bibi ons manuscript lezen.

Iederéén wilde natuurlijk in die hangmat, mama ook. Zo kwam het dat mama zag wat Bibi aan het lezen was. Dat manuscript hadden we geheim moeten houden voor mama, anders had ze geweten dat we haar probeerden te koppelen aan Daan, en dan zou het zéker niet lukken.

Had ik al verteld dat mama werkt op een uitgeverij? Mama werkt op een uitgeverij.

Toen mama bij die hangmat ontdekte dat Deesje en ik een manuscript hadden geschreven, was ze nogal verrast. Eerst leek ze boos ('Hoezo weet ik hier niets van?'), toen ging ze het lezen en leek ze helemaal boos ('Als ik het goed begrijp, hebben jullie me een halfjaar lopen bedonderen om ervoor te zorgen dat ik van Gijs ging scheiden!') (Gijs is mijn mega-stomme stiefvader) (wás mijn mega-stomme stiefvader), maar later trok ze bij, want ze begreep wel dat wij Gijs stom vonden (ze vond hem inmiddels zelf ook stom en ze heeft hem gedumpt) én ze vond het een goed manuscript. Ze vond het zelfs zo'n goed manuscript dat ze het na de zomervakantie aan de uitgever zou laten lezen. Zij kan beoordelen of het goed genoeg is om uit te geven.

Mega-spannend! Het zou mega-mega-mega-vet zijn als het een echt boek wordt.

Maar we moeten geduld hebben, want het gaat wel even duren voordat de uitgever tijd heeft om het te lezen. Ik ben erg slecht in geduld hebben...